Zadarmo
Noviny o živote Bratislavy, jej mestských častí a všetkých Bratislavčanov
vydáva NIVEL PLUS, s.r.o.
Vychádzajú dvakrát v mesiaci v náklade 159 000 kusov.
Registrované na KÚ Bratislava pod číslom 8/KÚB/248/13-8/98

Bratislavské Noviny®

Pressburger Zeitung ~ Pozsonyi Újság

Redakcia:
Gorkého 6, 811 01 Bratislava
Telefón a fax 5441 0028
www.bratislavskenoviny.sk
E-mail: redakcia@ba-noviny.sk
Vytlačila Concordia, s.r.o.
Do poštových schránok bratislavských domácností roznáša Surema, s.r.o.

Štvrtok 3. mája 2001 | Ročník IV. ~ Číslo 9

Naša diskusia o premostení galérie zaujala

REDAKCIA

Tentoraz nemáme na diskusiu o budúcnosti premostenia Slovenskej národnej galérie dosť priestoru, preto prinášame len tri názory na 4. strane.

Teší nás záujem bratislavskej verejnosti o túto diskusiu. Dôkazom je množstvo ohlasov, ktoré dostávame e-mailom či poštou, ale aj ohlasy v iných médiách. Podobná diskusia sa rozvinula aj na webovej stránke Slovenského spolku architektov www.archinet.sk, kde časť „architektov" žiada zbúranie starej časti SNG, teda Vodných kasární!!!

V budúcom vydaní novín chceme téme premostenia SNG venovať opäť väčší priestor. Tentoraz by mali dostať slovo práve architekti. **(brn)**

Nová atrakcia na Dunaji

BRATISLAVA

Novou atrakciou Bratislavy a mestskej časti Petržalka by sa malo stať Múzeum lodí, ktoré 1. mája otvorili na zrekonštruovanej lodi Kriváň. Tá kotví pri Viedenskej ceste neďaleko hostinca Leberfinger.

Loď Kriváň bola zrekonštruovaná vďaka sponzorom a Slovenskému národnému múzeu a okrem muzeálnej funkcie slúžiť aj ako reštaurácia. Múzeum je zamerané na históriu dunajskej plavby a mapuje faunu a flóru Dunaja. Na lodi je zachovaná strojovňa lode Kriváň, zadná časť slúži na občerstvenie návštevníkov a zároveň je tam umiestnené video-kino. Loď zrekonštruovalo občianske združenie Divadlo West v spolupráci s mladými architektmi a výtvarníkmi. Polmiliónovou sumou na prístupovú cestu prispela aj mestská časť Petržalka. **(brn)**

Len v Bratislave 2,362 milióna Sk

BRATISLAVA

Počas Dňa narcisov sa 6. apríla len v Bratislave vyzbieralo 2 362 232,80 korún. Potvrdila to prezidentka Ligy proti rakovine Eva Siracká. Do špeciálnych pokladničiek Bratislavčania vhodili 27 300 dvadsaťkorunáčok. Podľa mladých dobrovoľníkov prispievali skôr chudobnejší ľudia ako bohatí.

Celkovo sa na Slovensku podarilo na boj proti rakovine vyzbierať 9,525 milióna korún. Tohtoročný zisk Dňa narcisov je o 42,2 percenta vyšší ako vlani, keď sa vyzbieralo 6,698 milióna korún. Do Dňa narcisov sa tohto roku zapojilo takmer 8 tisíc dobrovoľníkov, čo predstavuje nárast oproti minulému roku približne o 25 percent. Iba v Bratislave ich bolo takmer 1800. **(brn)**

Jednou z nových atrakcií Poštovej ulice je aj Prvá poštová schránka na Slovensku. Je plne funkčná, čo pri jej slávnostnom odhalení potvrdili aj mladí tanečníci, keď v rámci scénickeho tanca do nej vhodili prvý list. FOTO - Slavo Polanský

Na Poštovej ulici pribudli nové atrakcie

STARÉ MESTO

V posledný aprílový deň pribudli na zrekonštruovanej Poštovej ulici v centre Bratislavy dve nové umelecké diela, ktorými mestská časť Staré Mesto dokončila vlastný projekt reanimácie tohto dôležitého pešieho komunikačného ťahu.

Fontána s názvom Svetový poštár, ktorej autorom je akad. sochár Martin Lettrich, sa nachádza v hornej časti Poštovej ulice tesne pred vstupom do podchodu. V pomerne rušnom koridore vytvára pokojné a oddychové miesto pre chodcov. Plastika na vrchole fontány symbolizuje podľa autora globálne a nepretržité komunikačné prepojenie, ktoré v živote zabezpečujú a zdokonaľujú konkrétni ľudia. Bazén fontány s rozmermi 3x3 m je obložený flambovanou žulou Verde Serano. Vyvrcholením fontány je dvojstupňový bronzový chrlič s plastikou, ktorá je odliata z hydronálie. Zaujímavé efekty bude vytvárať nielen spenená voda z 24 trysiek, ale aj nasvietenie stĺpu fontány a vrchného chrliča s plastikou, ktorý siaha až do výšky štyroch metrov.

Autorom sochárskej kompozície opodiaľ je akad. sochár Ladislav Sabo. Pre Staré Mesto vytvoril sochárske dielo - súsošie - v podobe funkčnej poštovej schránky, ktorá by sa mohla stať obľúbeným miestom a fixným bodom orientácie pre domácich i zahraničných návštevníkov hlavného mesta. Mladé dievča, ktoré je súčasťou tejto kompozície, sedí na skateboarde a milo sa usmieva na okoloidúcich. Autor ju poňal ako partnerku pre hru detí, ktoré sa budú môcť tohto sochárskeho diela skutočne dotýkať bez zbytočných bariér. Očakáva, že toto dielo si privlastní predovšetkým mládež, keďže je zámerne umiestnené na jednom z najfrekventovanejších miest Bratislavy ako paradoxná oáza pokoja a zastavenia sa.

Podľa starostu Starého Mesta Andreja Ďurkovského, táto mestská časť si v talóne nechala ešte niekoľko ďalších prekvapení v podobe prvkov malej architektúry, ktoré predstaví na začiatku kultúrneho leta. **Milan Hovorka**

Rakúska účasť na revitalizácii Kalvárie

STARÉ MESTO

Projekt revitalizácie Kalvárie, ktorý na začiatku tohto roka predstavila samospráva mestskej časti Bratislava - Staré Mesto, vstupuje do ďalšej fázy. V súčasnosti sa pracuje na technickej príprave projektu financovanej z grantu, ktorý poskytla Európska únia v rámci programu cezhraničnej spolupráce PHARE CBC.

V polovici mája vykonajú odborníci z projektového tímu pracovnú cestu do Rakúska. V rámci nej navštívia kalvárie v mestách Bisamberg a Heiligenkreuz neďaleko Viedne. Na realizácii pracovnej cesty sa podieľa aj Spolkový pamiatkový úrad vo Viedni, s ktorým Staré Mesto odborne spolupracovalo už na príprave dokumentácie pre územné rozhodnutie. Rakúšania majú bohaté odborné skúsenosti z ochrany a obnovy kalvárií v Rakúsku.

Projekt sa zameriava na revitalizáciu lokality Kalvária v Bratislave, ktorá je zaujímavá svojimi prírodnými, historickými, kultúrnymi a religióznymi hodnotami. Obnovou Kalvárie vznikne výletné a meditačné miesto nielen pre obyvateľov Bratislavy, ale aj jej návštevníkov.

Pre mestskú časť Bratislava - Staré Mesto je veľkým prínosom spolupráca s Magistrátom mesta Viedeň ako ďalšou inštitúciou, ktorá sa podieľa na projekte za rakúsku stranu. Oddelenie parkov a záhrad Magistrátu mesta Viedne (MA 42) spolupracuje na príprave pracovného stretnutia, ktorého cieľom bude prerokovanie skúseností pracovníkov Miestneho úradu mestskej časti Bratislava - Staré Mesto a organizácie VEPOS s pracovníkmi Magistrátu mesta Viedne v otázke starostlivosti o verejnú zeleň, údržbu mestských lesoparkov a parkov. Stretnutie sa uskutoční v júni na pôde viedenského magistrátu. **(miv)**

Bývalá nemocnica na Partizánskej chátra

Budovu bývalej kardiovaskulárnej kliniky na Partizánskej ulici v roku 1998 získala späť v rámci reštitúcií evanjelická cirkev - presnejšie Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v Bratislave. Odvtedy budova chátra a v posledných mesiacoch sa stala útočiskom bezdomovcov. Postupne z budovy zmizlo všetko, čo malo nejakú hodnotu a dalo sa speňažiť. V poslednom čase začala dokonca miznúť aj strešná krytina. Tento opustený objekt na rohu Partizánskej ulice a Palisád sa stal postrachom pre obyvateľov okolitých ulíc. Aký bude ďalší osud budovy, na to sme sa spýtali predsedajúceho farára Cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi a.v. v Bratislave Borisa MIŠINU.

Náš rozhovor

- Táto budova pôvodne slúžila diakonickej práci, čo je evanjelická obdoba charity. Po znárodnení tu bola nemocnica. Po zreštituovaní sme veľmi túžili, aby táto budova slúžila svojmu pôvodnému účelu. Lenže po dlhej dobe totality je pre nás veľmi náročné zohnať toľko peňazí, aby sme budovu z vlastných prostriedkov mohli zrekonštruovať. Hľadali sme možnosti financovania jej opravy aj v zahraničí, niektoré rokovania trvajú dodnes. Máme záujem, aby táto budova bola nemocnicou, je to však veľký problém. Nie je preto isté, že bude slúžiť diakonii, ako by sme chceli. Je možné, že ju nakoniec prenajmeme na iné účely.

V posledných rokoch však budova chátra. Kedy sa tento stav zmení?

- Od 1. apríla budovu stráži bezpečnostná služba, ktorá dbá o to, aby tam nevstupoval nikto nepovolaný. Obyvatelia z okolia preto už nemusia mať žiadne obavy. Vzhľadom na to, v akom stave je napríklad strecha, budova nevyhnutne potrebuje opravu. Chceli by sme, aby sa tu začalo pracovať ešte tento rok. Je to náš cieľ, ale nevieme, či sa nám to podarí, pretože spoločnosť, s ktorou rokujeme, sa ešte nerozhodla, či do toho bude investovať. Vidí sa nám, že čakať ďalšiu zimu by vzhľadom na stav budovy nebolo dobré.

Koľko peňazí je treba na rekonštrukciu budovy?

- Odhaduje sa, že je potrebných 200 až 350 miliónov korún len na obnovu vlastnej budovy a jej opätovné sprevádzkovanie. Ak by tam malo byť zdravotnícke zariadenie, vyžiadalo by si to pochopiteľne ďalšie náklady na vybavenie objektu. **Zhováral sa Slavo Polanský**

Fontány sú už bez sukničiek

BRATISLAVA

Bratislavské fontány, ktoré počas zimného spánku zakrývali plechové kryty (tzv. sukničky) ožívajú. Od 1. mája je v prevádzke všetkých 120 fontán, z ktorých mnohé patria mestským častiam, hotelom či reštauráciám.

Počet bratislavských fontán práve v týchto dňoch rozšírila nová fontána na Poštovej ulici. V júni pribudne na rohu Panskej, Strakovej a Ventúrskej ulice Vtáčia fontána. O údržbu 53 fontán sa stará Mestský investor pamiatkovej obnovy PAMING, ktorý napríklad na starostlivosť o najväčšiu fontánu Družba na Námestí Slobody vynaloží ročne 570 tisíc korún. **(brn)**

Vzniká centrum pre drogovo závislých

STARÉ MESTO

V Starom Meste by malo vzniknúť centrum pre drogovo závislých, na Slovensku prvé svojho druhu.

Pre centrum sú vytypované predbežne dve verejné hygienické zariadenia v podzemí, ktoré sa málo využívajú. Rozhodnutie by malo padnúť do júna. Ako povedal starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovský, mestská časť sa rozhodla pomôcť poskytnutím zodpovedajúceho priestoru pre tzv. nízkoprahové kontaktné centrum v dobre chránenom nenápadnom priestore v centre mesta. „Ak má byť toto centrum účinné, nemôžeme ho „vyhnať“ kdesi za Zlaté Piesky, ako niektorí navrhujú. Musí byť priamo tam, kde sa nachádzajú jeho klienti“, uviedol starosta Ďurkovský.

V Starom Meste už niekoľko rokov pôsobia mladí ľudia, ktorí sa starajú o drogovo závislých a prostitútky priamo na ulici. Podstatou ich práce je výmena injekčných striekačiek, príp. kondomov, znehodnocovanie použitých striekačiek, aby sa nestali zdrojom náhodnej nákazy, ale aj poskytovanie sociálneho poradenstva a kontaktu na preventívnu lekársku starostlivosť. **(brn)**

Nové ihrisko

KARLOVA VES

Slovenský zväz pozemného hokeja ponúkol mestskej časti Karlova Ves 10 miliónov korún na výstavbu multifunkčného ihriska s povrchom z umelej trávy pre pozemný hokej a futbal v komplexe športových ihrísk na Majerníkovej ulici.

Pôvodné futbalové ihrisko svojimi rozmermi nespĺňa požiadavky žiackych súťaží. Vybudovaním nového ihriska sa vyrieši aj problém antukových a iných nevhodných športových plôch, na ktoré sa najmä kvôli veľkej prašnosti sťažovali obyvatelia z okolitých domov. S výstavbou nového multifunkčného ihriska sa začne v júni a s jeho ukončením v októbri tohto roku. **(brn)**

Predám rodinný dom

po komplexnej rekonštrukcii vhodný aj na rekreačnú chalupu v Žemberovciach (okr. Levice), 15 km od kúpeľov Dudince, 3 km od vodnej nádrže Bátovce, 15 km k lyžiarskym terénom Uhliská.

Vybavenie: 4 izby, kuchyňa, kúpeľňa, WC, elektrina, voda, plyn. K domu patrí 7 á záhrada s parkovou úpravou a ovocnými stromami, bazén a 18 metrov dlhá kamenná pivnica. **Cena dohodou.**

Tel.: 0905 213 570

Miestny úrad Bratislava - Staré Mesto

hľadá

nájomcu a prevádzkovateľa výstavno-obchodných priestorov

s plochou 100 m² na prízemí v zrekonštruovanom objekte na Františkánskom námestí 7 v Bratislave. V súlade s celkovým využitím objektu v duchu jeho lokalitného plánu majú priestory slúžiť ako galéria bytových doplnkov a klasického štýlu bývania.

Tlačivá k žiadosti o prenájom nebytového priestoru si záujemcovia môžu vyzdvihnúť na úseku správy bytov a nebytových priestorov, Miestny úrad Bratislava - Staré Mesto, Heydukova 25, Bratislava. Uzávierka podania žiadostí je dňa 18. mája 2001 do 14.00 h.

Nemocnica Milosrdní bratia sa za necelé dva roky zmení na nepoznanie

STARÉ MESTO

Nemocnica s poliklinikou Milosrdní bratia na Námestí SNP v tomto období prežíva čulý stavebný ruch. Objekt v srdci mesta prechádza rozsiahlou rekonštrukciou, na konci ktorej bude vyzerať úplne inak ako v súčasnosti.

Rekonštrukčné práce, ktoré realizuje spoločnosť Euro - Building, sú rozdelené do troch etáp. V prvej z nich, ktorá sa už uskutočnila, boli asanované objekty v zadnej časti nemocnice. Prevádzková a lôžková časť bola premiestnená do náhradných priestorov. Podstatná časť výstavby sa však uskutoční v jej druhej etape, keď by mala byť postavená päťpodlažná nová časť polikliniky a polyfunkčnej časti. V tejto časti je sústredená podstatná časť ambulancií a priestorov zabezpečujúcich zdravotnícke služby, na druhom a treťom nadzemnom podlaží sa nachádzajú lôžkové kapacity nemocnice. Podstatná časť hospodárskych funkcií, technických prevádzok, hospodárskych vstupov a vstupov na kryté parkovisko s výťahom je situovaná v zadnej časti prístavby.

V tretej etape výstavby po presťahovaní pacientov a zdravotníckych zariadení do novopostavených priestorov sa zrealizuje komplexná rekonštrukcia historickej časti nemocnice. Po rekonštrukcii bude v tejto časti objektu umiestnený hlavný vstup z Námestia SNP, administratíva nemocnice a v podkroví ubytovanie pre rádových bratov (Hospitálska rehoľa sv. Jána z Boha).

Zrekonštruovaná nemocnica má byť vybavená najmodernejšími zdravotnotechnickými zariadeniami, výpočtovou, elektronickou a zabezpečovacou technikou. Iba pre úplnosť dodávame, že zastavaná plocha objektu má mať rozlohu 3660 štvorcových metrov, úžitková plocha 9227 štvorcových metrov. Rekonštrukcia, ktorá sa začala v októbri minulého roku, má byť kompletne ukončená v marci 2003. **(lau)**

Pohľad na budúcu nemocnicu na rohu Kolárskej a Treskoňovej ulice. VIZULIZÁCIA - EB

Psíčkarom nahráva nejasná legislatíva

BRATISLAVA

Po nedávnom vražednom útoku psov v ďalekých Lipanoch na východe Slovenska sa aj v Bratislave opäť rozhoreli diskusie o nedisciplinovaných majiteľoch najmä veľkých plemien psov, ktorí ohrozujú občanov mesta a znečisťujú verejné priestranstvá. Mnoho ľudí zastáva názor, že pod stav v metropole Slovenska, ktorý v tomto ohľade pripomína džungľu, sa podpisuje aj pasivita Mestskej polície, ktorá by mala proti nedisciplinovaným psíčkarom postupovať razantnejšie.

Podľa hovorkyne Mestskej polície Silvie Miňovskej je stav v Bratislave zložitý z právneho hľadiska už niekoľko rokov - odvtedy, ako všeobecne záväzné nariadenie (VZN) mesta týkajúce sa chovu psov zrušil Ústavný súd SR. Niektoré mestské časti vydali vlastné VZN, ale aj tie postupne Ústavný súd zrušil. Keďže niektoré mestské časti svoje VZN novelizovali a iné nie, v Bratislave nie sú jednotné pravidlá upravujúce túto oblasť. „Ak z právneho hľadiska neexistujú jasné pravidlá hry, Mestská polícia nemôže zasiahnuť,“ konštatovala S. Miňovská, ktorá zároveň nespochybňuje základné pravidlo, že za psa je vždy zodpovedný jeho majiteľ. Odpoveď na právne nejasnosti nedáva ani vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 231/1998 o chove spoločenských zvierat, pretože je skôr orientovaná na oblasť ochrany pokusných zvierat a nie je koncipovaná na riešenie špecifického „psíčkarskeho“ problému. Ak mestskí policajti nie sú oprávnení konať, môžu prípad nanajvýš oznámiť na krajskú veterinárnu správu. Ani zákon o priestupkoch v ustanovení o znečisťovaní verejného priestranstva neposkytuje jasný právny rámec postupu mestských policajtov voči nezodpovednej časti psíčkarov.

Napriek skromným kompetenciám Mestská polícia v minulom roku riešila na území Bratislavy spolu 3114 priestupkov súvisiacich s chovom psov. V porovnaní s celkovým počtom priestupkov, ktorými sa vlani mestskí policajti zaoberali (takmer 114-tisíc), to nie je veľa, ale aj toto číslo svedčí o rozsahu „psíčkarskeho" problému. Psov v Bratislave neustále pribúda, mestských policajtov, ktorí by mali kontrolovať ich majiteľov, naopak ubúda. Ani v súčasnosti nie sú schopní fyzicky kontrolovať situáciu v jednotlivých teritóriách - a od 1. júla tohto roka, keď v dôsledku úsporných opatrení magistrátu poklesne počet mestských policajtov zo súčasných 312 na 234, to bude ešte problematickejšie. **(lau)**

Pravidelná deratizácia prináša výsledky

STARÉ MESTO

Deratizácia verejných priestorov na území mestskej časti Bratislava - Staré Mesto sa vykonala v termíne od 12. do 31. marca 2001 v zmysle vopred spracovaného projektu a na základe Zmluvy o dielo uzavretej dňa 28.7.1995.

Prípravné práce a postup deratizácie nadväzoval na skúsenosti z predchádzajúcich rokov. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku sa zaznamenalo zníženie výskytu hlodavcov (myši, hraboše) z dôvodu pravidelnosti výkonu deratizácie a potlačenia výskytu hlodavcov vo februári tohto roku. Deratizačný prieskum sa vykonal vo všetkých verejných priestoroch a uliciach Starého Mesta. Nástrahy boli kládli do miestnej kanalizačnej siete a všetkých dier - cestičiek hlodavcov na verejných plochách, popri cestách a chodníkoch, parkoch, ihriskách, skládkach odpadu, v miestach neohradených stavenísk a rozkopávok.

Pri deratizácii uložili celkom 5460 nástrah POTEX. Deratizáciu vykonala firma CHEMIX - D s.r.o., Bratislava.

Zvýšený výskyt hlodavcov sa zaznamenal najmä v okolí: Žilinská - parkovisko, Hriňovská - amfiteáter, Záhorácka, Bukoová, Jánošíkova, Palárikova - obchod, Jozefská, Nám. Slobody, Záhradnícka - Karadžičova - Krížna, Pri Suchom Mlyne, K Železnej studienke, Kubániho, Lehotského, Školská, Starohorská, Záhrebská, Bjornsonova, Dobšinského, Srnčia, Tabaková, Justičná, Lužická, Blumentálska, Zámocké schody, Staromestská, Žižkova - pri kúpalisku, Kozia, Panenská, Hradný vrch, Fajnorovo nábrežie, v blízkosti výstavby nového divadla a presscentra.

Deratizáciu mestská časť Staré Mesto robí pravidelne dvakrát ročne v jarnom a jesennom období. Termín najbližšej deratizácie je stanovený na obdobie medzi 1. a 20. októbrom 2001. **(miv)**

NÁMESTIE SNP

BRATISLAVA

Štúdia v júni na rokovanie zastupiteľstva

NÁMESTIE SNP

Ešte približne dva týždne má bratislavská verejnosť možnosť pripomienkovať Urbanistickú štúdiu Námestia SNP v hlavnom meste. Doterajší priebeh verejného prerokovania tohto dôležitého územnoplánovacieho dokumentu iba potvrdil, že jeho schválenie môže na dlhý čas výrazne ovplyvniť budúcu tvár najznámejšieho verejného priestranstva na Slovensku.

Počas verejných prezentácií pre odborné organizácie (9. apríla), ale aj laickú verejnosť (21. apríla v Horskom parku a 2. mája v Astorke) sa ukázalo, že obstarávateľ štúdie - mestská časť Bratislava - Staré Mesto, ako aj vybraný spracovateľ - ateliér APROX, si na seba zobrali zaväzujúcu úlohu: pokúsiť sa konečne vyriešiť problém „hlavného“ námestia celej krajiny. Zatiaľ sa tak deje prostredníctvom dvoch základných variantov, pričom ambíciou zúčastnených je predložiť do miestneho zastupiteľstva jeden výsledný variant, ktorý by odzrkadľoval aj všetky zásadné pripomienky odborných organizácií a občanov vyzbieraných počas verejného prerokovania.

Mestská časť Staré Mesto ako iniciátor projektu Revitalizácia Námestia SNP má záujem celý proces ukončiť ešte do leta, aby nezabrzdila rokovania s potenciálnymi investormi, ktorí sa už od marca minulého roku zaujímajú o možnosti investovania do tohto priestoru. Po vyriešení majetkovoprávnych vzťahov medzi mestom, mestskou časťou a developerskou spoločnosťou sú práve otázky týkajúce sa záväzného územnoplánovacieho regulatívu platného pre Námestie SNP najčastejšou témou rokovaní so záujemcami o investovanie. Kvalitne spracovaný regulatív, ktorý by bol navyše výsledkom konsenzu zainteresovaných, môže významne urýchliť celý proces vydania budúceho územného rozhodnutia a stavebného povolenia, aby sa prípadná výstavba mohla začať napr. už v roku 2003.

Verejné prerokovanie sa končí dňom 15. mája. Dovtedy sa možno s dokumentáciou zoznámiť na štyroch miestach, o. i. v Infocentre na prvom poschodí Starej tržnice alebo v Lesnej škole pri horárni v Horskom parku, alebo využiť virtuálnu možnosť pripomienkovania na internetových adresách www.bratislava-city.sk alebo www.snpsquare.sk

Vo štvrtok 3. a 10. mája od 14.00 h do 16.00 h budú v Infocentre k dispozícii aj členovia projektového tímu na osobné konzultácie. Po vyhodnotení pripomienok mestská časť Staré Mesto predloží návrh na zasadnutie miestneho zastupiteľstva koncom júna 2001. Aj keď táto dokumentácia ešte nerieši konkrétnu podobu architektúry na Námestí SNP, bude záväzná pre akúkoľvek investičnú činnosť v najbližších desaťročiach.

Milan Vajda, hovorca projektu Revitalizácia Námestia SNP

O poplatkoch za jasle budú ešte rokovať

RUŽINOV

Poslanci miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Ružinov na aprílovom rokovaní schválili návrh na zmenu výšky poplatkov v detských jasliach. Keďže vyvolal negatívnu reakciu verejnosti, na základe žiadosti mamičiek detí, ktoré navštevujú jasle, sa uskutočnilo ich stretnutie s ružinovským starostom.

Po prehodnotení situácie sa starosta rozhodol platnosť uznesenia pozastaviť a pristúpiť ku kompromisnému riešeniu. Novým návrhom na úpravu výšky poplatkov za detské jasle sa bude miestne zastupiteľstvo zaoberať na rokovaní 15. mája.

Podľa tlačovej tajomníčky starostu Mestskej časti Ružinov Sabíny Zavarskej sa v Ružinove narodí ročne približne 500 detí. Z toho vyplýva, že v tejto mestskej časti je asi 1000 až 1200 detí vo veku, keď by mohli navštevovať jasle, teda od 6 mesiacov do troch rokov. Reálny počet detí, ktoré jasle navštevujú, je necelých 10 percent z celkového počtu - kapacita zariadení detských jaslí v Ružinove je 105 detí a v roku 2000 bola využitá na 75 percent. Mestská časť Ružinov ako jedna z troch bratislavských mestských častí, ktoré prispievajú na prevádzku jaslí z vlastných finančných prostriedkov, na pobyt týchto detí v jasliach ročne investuje šesť miliónov korún. Z toho dôvodu je podľa S. Zavarskej nutná kategorizácia obyvateľov, ktorí využívajú jasle. Výsledkom uplatňovania tohto princípu sú rôzne výšky poplatkov za jasle, odvíjajúce sa od výšky príjmu rodiny. „Ide teda predovšetkým o celkovú zmenu koncepcie a uplatňovanie individuálneho prístupu k rodinám," uviedla S. Zavarská. Zdôraznila, že Mestská časť Ružinov zachováva jasle, neruší ich, a už len týmto faktom pomáha sociálne slabším rodinám riešiť ich situáciu. Tým poskytuje mamičkám slobodnú voľbu rozhodnúť sa, či zostanú s dieťaťom na materskej dovolenke, alebo využijú možnosť navštevovania jaslí. „Samozrejme, musia to zvážiť aj z hľadiska finančných nákladov, ktoré s tým súvisia," uviedla Zavarská.

K výške poplatkov za jasle v Ružinove sa vrátime, keď bude známy nový návrh tamojšieho miestneho zastupiteľstva na jej úpravu. **(lau)**

V Starom Meste evidujú takmer dvetisíc psov

STARÉ MESTO

Mestská časť Bratislava - Staré Mesto je správcom poplatku za psa, ktorý patrí majiteľom s trvalým bydliskom na území tejto mestskej časti. V súčasnosti eviduje správca celkom 1773 psov. Od poplatkovej povinnosti je oslobodených 161 majiteľov psov v zmysle všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti.

Z celkového počtu zaregistrovaných majiteľov psov je 897 dôchodcov, pre ktorých je poplatok 100 korún ročne. 143 majiteľov má psov so základným výcvikom s poplatkom 300 korún ročne. Ostatným poplatníkom sa vyrubuje suma 900 korún ročne.

V uplynulom roku prijala mestská časť Staré Mesto na poplatkoch za psa sumu v celkovej výške 579 tisíc korún. **(miv)**

Osud Tržnice na Šancovej ulici je neistý, Novomešťania plánujú jej revitalizáciu

NOVÉ MESTO

Príchod obchodných reťazcov, hypermarketov a supermarketov vážne ohrozuje existenciu tržnice na Šancovej ulici. Pokles záujmu o predaj a nižšia návštevnosť znamenali pre tržnicu v roku 2000 koniec ziskovej etapy.

Cieľom novomestskej samosprávy je udržať tržnicu ako trhové miesto i naďalej, pretože jednoznačne patrí ku koloritu každého mesta. Aj preto ju chce postupne revitalizovať, podstatne znížiť náklady na prevádzku a spríjemniť prostredie v tržnici a jej okolí, kde by mali pribudnúť ďalšie predajné miesta. V rámci revitalizácie chce mestská časť vybudovať samostatný vchod do suterénu zo Šancovej ulice, nanovo natrieť drevené a betónové prvky, predajné stoly, umyť sklenený plášť tržnice, opraviť nakladaciu a vykladaciu rampu, zabezpečiť bezpečnostnú službu a opraviť výtlky asfaltových plôch v blízkosti tržnice. K zníženiu výdavkov za energiu ročne o 1 milión korún by mali prispieť aj ekonomické opatrenia, ktoré sa začnú realizovať od 1. júla.

V súčasnosti sa novomestský EKO-podnik sústredil na čistotu a hygienu v tržnici a zastabilizovanie súčasného počtu nájomcov. Strata z neobsadených stolov a prevádzky mäsiarstva v suteréne je 1,3 milióna korún. Podľa jeho riaditeľa Viliama Žákoviča sa teraz snažia do tržnice prilákať domácich výrobcov, pestovateľov a chovateľov. Z oslovených 150 poľnohospodárkych družstiev a súkromných hospodárov však doteraz reagovali len štyria.

S cieľom získať informácie o fungovaní tržníc v susedných krajinách, navštívila skupina poslancov novomestského miestneho zastupiteľstva Maďarsko. Tí zistili, že napríklad v Szombathely je vplyv hypermarketov na tunajšiu mestskú tržnicu nevýrazný, v Györi prevádzkuje tržnicu spoločnosť založená mestom a o prenájom je vysoký záujem. V Brne sú však tržnice ovplyvnené fungovaním hypermarketov, svojím charakterom zodpovedajú našim burzám a kvôli nízkemu záujmu kupujúcich pravdepodobne čoskoro zaniknú. Naopak vo Viedni, kde tržnica patrí súkromnej spoločnosti, vládne vysoká kultúra predaja a osobitná atmosféra. Predáva sa tu len ovocie, zelenina, kvety a potravinársky tovar, ktorý je síce o 10 až 20 percent drahší ako v hypermarketoch, ale je čerstvý a z produkcie domácich pestovateľov a chovateľov.

Koncom roka chcú novomestskí poslanci prerokovať v miestnom zastupiteľstve materiál o ďalšom fungovaní tržnice s možnosťami aj iného využitia. **(brn)**

Bezpečnostná situácia sa vraj zlepšuje

BRATISLAVA

Bezpečnostná situácia v Bratislave sa v posledných rokoch zlepšuje. Uviedol to zástupca riaditeľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave major Ľudovít Mihál.

V roku 2000 bol počet trestných činov o viac ako tisíc prípadov nižší ako v predchádzajúcom roku. Za štyri mesiace tohto roka bol celkový počet trestných činov o 1515 nižší ako v rovnakom období minulého roku. Objasnenosť trestných činov sa zvýšila na vyše päť percent, takže v súčasnosti bratislavskí policajti objasňujú viac ako tretinu všetkých prípadov trestných činov (33,5 percenta).

Od začiatku tohto roka do konca apríla sa v Bratislave stalo desať vrážd, z ktorých kriminalisti sedem objasnili. Z 99 registrovaných lúpeží objasnili 48. Veľkým problémom ostáva majetková kriminalita, najmä krádeže - od začiatku roka bratislavská polícia registruje 3787 takýchto prípadov.

Hlavným problémom ostávajú krádeže motorových vozidiel. Za prvé štyri mesiace roku 2000 ich bolo 904, v rovnakom období tohto roka 639, t. j. o 335 menej ako v rovnakom období predchádzajúceho roku. Objasnenosť krádeží motorových vozidiel v Bratislave dosiahla 4,9 percenta. Podľa Ľ. Mihála napríklad v Prahe objasnili v prvom štvrťroku tohto roka len 4,2 percenta krádeží motorových vozidiel, v Budapešti 3,4 percenta a vo Varšave dokonca len 1,2 percenta. Naproti tomu v Mníchove objasnili v tom istom období až 43,4 percenta krádeží áut. Tieto rozdiely sú spôsobené aj tým, že v Nemecku používajú inú metodiku a za objasnený považujú aj prípad, keď síce nenájdu páchateľa, ale nájdu odcudzené motorové vozidlo.

V Bratislave bolo v prvom štvrťroku tohto roka nájdených 66 ukradnutých vozidiel. Ak by boli zahrnuté v štatistike, celkové percento objasnenosti by bolo vyššie. **(ver)**

Zimná služba lacnejšia ako v minulosti

STARÉ MESTO

Zimnú údržbu viac ako 62 km komunikácií III. a IV. triedy zabezpečovala počas uplynulej zimy organizácia mestskej časti Bratislava - Staré Mesto VEPOS. Po prvý raz od roku 1996 nemala na starosti údržbu všetkých ciest, pretože primátor J. Moravčík sa na začiatku zimy rozhodol nepredĺžiť zmluvu o údržbe komunikácií I. a II. triedy.

Zimná údržba trvala od 15. novembra do 15. marca a stála celkovo 7,3 milióna korún. Len pre porovnanie, zimná údržba v predchádzajúcich dvoch rokoch vyšla Staré Mesto vždy na 29 mil. Sk.

Operačný plán predpokladal zabezpečiť zjazdnosť 62,3 km komunikácií III. a IV. triedy, ako aj schodnosť chodníkov a 29 verejných schodov v správe mestskej časti a čistenie vybraných parkovísk, 4 detských ihrísk a dvoch trhovísk.

Počas celého zimného obdobia 2000/2001 bolo potrebných celkom 13 výjazdov zimných mechanizmov, prvý z nich 19. decembra 2000 a posledný 1. marca t.r. V minulom roku bolo potrebných až 42 zásahov za rovnaké obdobie.

Keďže zima bola výrazne miernejšia ako v posledných rokoch, VEPOS vykonával aj práce na letnom čistení a údržbe komunikácií, ktoré sa robili súčasne so zimnou službou v náklade 4,9 mil. Sk. **(miv)**

Úspešný Deň narcisov v Polus City Centre

NOVE MESTO

Polus City Center prispelo na Deň narcisov sumou vyše štvrť milióna. Čo predstavuje takmer desatinu z celého objemu financií vyzbieraných počas Dňa narcisov v Bratislave. Podľa štatistík nákupno-zábavného centra, šiesteho apríla navštívilo Polus City Center spolu 43 487 ľudí, čo bola najvyššia piatková návštevnosť centra od začiatku tohto roku.

„Polus City Center je miesto, kde sa stretávajú ľudia. Preto sme cítili povinnosť stať sa súčasťou úspešnej akcie Dna narcisov. Napokon, táto aktivita má na Slovensku už svoju históriu a je vari jedinou, ktorá si dokázala stále zachovať svoj ´čistý´ a nezištný cieľ," hovorí riaditeľka centra Petra Hándlová. Vysoká návštevnosť dokazuje, že ľudia, ktorí chodia do centra za nákupmi, zábavou a oddychom, si v tento deň dokázali prispôsobiť svoje priority a prispeli sumou na Deň narcisov. Spolu sa tak v priestoroch centra vyzbieralo 184 526,20 Sk, čo bola najvyššia vyzbieraná suma verejnej finančnej zbierky v Bratislave.

Všetci ľudia, ktorí v Polus City Center pracujú (okolo 1200 ľudí), v tento deň takisto vyjadrili solidaritu s uvedeným projektom a pripli si symbolický žltý narcis. Polus bol v tento deň celý žltý...

Majitelia tohto nákupno - zábavného centra sa navyše rozhodli prispieť za každého návštevníka, ktorý v tento deň prišiel, jednou korunou a 15 haliermi. Lige proti rakovine tak predstavitelia centra odovzdali finančný príspevok vo výške 50 000 korún. „Chceme len vyjadriť presvedčenie, že myšlienka žltého narcisu bude aj naďalej kvitnúť a že si bude nachádzať stále viac a viac takých ľudí, akí v ten deň prišli aj do Polus City Center," dodáva Petra Hándlová.

Polus City Center ponúka hneď niekoľko dôvodov na návštevu. Patrí k nim kompletná ponuka predajní a vysoká kvalita nakupovania - výber z ponuky hypermarketu, deviatich prevádzok so športovým tovarom, ôsmich prevádzok s obuvou, piatich predajní s elektronikou (vrátane megastoru), 48 prevádzok s ponukou odevov pre mužov, ženy aj deti, lekárne, čistiarne. Služby poskytujú dve pobočky bánk, kľúčová služba, cestovná kancelária, zmenáreň, solárium a salón krásy. Návštevníkom je k dispozícii nová forma zábavy - bowlingové centrum a multiplex kín. Návštevu v centre spríjemní nateraz najväčšia ponuka občerstvovacích zariadení na jednom mieste v SR (štyri reštaurácie, 12 kaviarní, sedem prevádzok rýchleho občerstvenia), pestrofarebný detský kútik, v ktorom je zabezpečená starostlivosť o najmenších návštevníkov, a posedenie v príjemnom a bezpečnom prostredí alejí s lavičkami či v oddychových zónach v interiéri centra.

~ ~ ~

Niekoľko zaujímavostí o Polus City Center:

Počet obchodov v súčasnosti je 160. Najvyššia denná návštevnosť v roku 2001 zatiaľ bola v sobotu 21. 4., a to 67 282 ľudí a najvyššia týždenná návštevnosť v týždni od 16. 4. do 22. 4, keď centrum navštívilo 290 563 ľudí. Priemerná minutá finančná suma v rámci jedného pobytu v nákupno-zábavnom centre predstavuje 650 Sk na osobu. Priemerný strávený čas je 1 hodina a 45 minút. **(rcs)**

Spor primátora a starostov pokračuje

BRATISLAVA

Primátor Bratislavy Jozefa Moravčíka nedávno vyhlásil, že autonómnosť a právna subjektivita mestských častí vedú k rozdeleniu mesta ako celku a k jeho neefektívnemu riadeniu. Podľa neho by bol lepší model štyroch až piatich centrálnych mestských častí, ktoré by zabezpečovali služby pre ostatné mestské časti, čo by znamenalo zlacnenie správy.

Primátor J. Moravčík uviedol, že nemá v úmysle znížiť počet mestských častí, ale ide mu o úpravu ich vzťahu voči centrálnej samospráve. Nejde teda podľa neho o centralizáciu, ale o decentralizovaný, no nie autonómny systém.

Na primátorove vyjadrenia okamžite reagovali starostovia bratislavských mestských častí. Predseda Regionálneho združenia mestských častí Bratislavy a starosta Nového Mesta Richard Frimmel upozornil, že bratislavská mestská rada vlani v septembri väčšinou hlasov odsúhlasila ponechanie orgánov samosprávy v mestských častiach. Rovnaký názor vyjadrili aj poslanci všetkých 17 bratislavských mestských častí.

V prospech existencie samosprávy mestských častí podľa slov R. Frimmela vyznel aj prieskum verejnej mienky v štvrtom štvrťroku 2000. Až 72 percent obyvateľov Bratislavy sa vyslovilo za zachovanie samosprávy mestských častí. Tie nemôžu súhlasiť v prvom rade s neefektívnym riadením a narábaním s finančnými prostriedkami a majetkom hlavného mesta, pretože ony sa k tejto veci stavajú hospodárnejšie a ich činnosť zjednocuje Bratislavu ako celok, zdôraznil Frimmel. **(brn)**

Tento rok sa končí obnova osvetlenia

BRATISLAVA

Bratislavský magistrát z tohtoročného rozpočtu vyčlenil vyše 120 miliónov korún na ukončenie rekonštrukcie verejného osvetlenia. Modernizácia osvetlenia, ktorú od januára 1997 realizovala spoločnosť Siemens, sa skončila už v roku 1999.

Počas rekonštrukcie v bratislavských uliciach nahradilo pôvodných takmer 50 tisíc svietidiel 45 tisíc nových moderných staré mali menší svetelný výkon a vyššiu spotrebu, preto sa po modernizácii ich celkový počet znížil bez toho, aby zostali niektoré miesta neosvetlené. Napríklad na Novom moste bolo kedysi až 1916, v súčasnosti pri tej istej svietivosti stačí 52 svietidiel.

Počas rekonštrukcie, ktorú práve realizujú v Starom Meste, vymenia 12 tisíc svetelných zdrojov, vyše 700 rozvádzačov a elektrické káble. Nové káble aj stožiare so svietidlami sa kladú vedľa pôvodných, takže pôvodné osvetlenie bude funkčné, až kým nebude v prevádzke nové. Investície do rekonštrukcie osvetlenia by sa mali vrátiť v priebehu 15 rokov. Ročná úspora nákladov na osvetlenie bude asi 12 miliónov korún, pretože od budúceho roku si jeho prevádzka vyžiada len minimálne náklady na spotrebu elektrickej energie a pravidelnú výmenu svetelných zdrojov.

Rekonštrukcia verejného osvetlenia Bratislavy bude stáť takmer 2 miliardy korún. **(brn)**

Z názorov na prístavbu SNG

DISKUSIA

Tentoraz nám nezostalo na diskusiu o ďalšom osude premostenia SNG toľko priestoru ako v predchádzajúcich číslach. Stále však prevažuje názor nerekonštruovať kontroverzné premostenie, ale odstrániť ho, prípadne zásadným spôsobom prestavať. Tu je niekoľko názorov našich čitateľov.

~ ~ ~

Mnohé mestá majú svoje ohavnosti, ktorých by sa radi zbavili. Niekedy pomôže náhoda. Tak napr. keď pri zemetrasení v San Francisku bol značné poškodený nevzhľadný viadukt, ktorý viedol pozdĺž pobrežia a blokoval tak výhľad, ako aj prístup k vode, ale dobre slúžil doprave, občania hlasovali proti oprave a za zbúranie. Tak sa aj stalo a mesto získalo pekný priestor k rozvoju. Seattle nebol taký šťastný, tam pri nedávnom zemetrasení bol podobný viadukt len ľahko poškodený a zostáva zatiaľ stáť. Podobne to je teraz s premostením SNG - opraviť či zbúrať. Tato štruktúra svojím výzorom odpudzuje potenciálnych návštevníkov a zdá sa, že väčšina občanov je za zbúranie. Iste je tu otázka financií, ale aj priestoru, ako tvrdí riaditeľka SNG. Najviac odpudzuje tá časť konštrukcie, ktorá prevyšuje susedné budovy, trčí von nad ulicu a navyše je aj zafarbená na červeno. Čo keby sa vyčnievajúce časti odstránili, fasáda a výška budovy sa dala do súladu s okolím a navyše sa upravila tak, aby viac splývala s pôvodnou budovou, napr. polookrúhlymi slepými oknami podobajúcimi sa balkónom pôvodných kasární, atď.? Ako to vidno aj v iných mestách, nové nemusí byť antagonistické starému. Chce to len citlivý prístup a rešpekt k tomu, čo tam už je.

Jan Oravetz, Seattle (Washington)

~ ~ ~

V novinách sa rozbehla diskusia s otázkou „Ste za zbúranie prístavby SNG?“. Takúto otázku považujem za zavádzajúcu a nezmyselnú. V prvom rade tu mala byť otázka, „Ktorý variant vzhľadu SNG uprednostňujete?“ 1. Trojkrídlovú stavbu, otvorenú smerom k nábrežiu, 2. Dobudovanie štvrtého krídla SNG, 3. Trojkrídlovú stavbu s premostením. A vzápätí by mali nasledovať podotázky, ako si to ľudia predstavujú. Až potom, keď sa toto vyčistí, dostane architekt požiadavky a podľa nich vypracuje projekt. Podľa môjho názoru mesto charakterizuje radová zástavba. Preto nemá zmysel zbúrať premostenie a nechať to tak. „Diera“ v radovej zástavbe na nábreží bude pôsobiť rušivo. Podľa môjho názoru je teda problém len v tom, či dobudovať štvrté krídlo, alebo „zlepšiť“ (úplne prestavať) premostenie. Myslím si, že premostenie, ktoré by nenarušalo vzhľad nábrežia (netrčalo by dopredu a nebolo by z červeného vlnitého plechu, ale snažilo by sa ladiť s okolitými budovami a pritom by bolo postavené v modernom duchu) je veľmi atraktívne. Len ho treba konečne postaviť poriadne a pekne. Zaráža ma, že je snaha búrať čosi v meste, a stavať v parku za mestom. **Martin Knor, Bratislava**

~ ~ ~

Veľmi ma rozhnevala informácia o rozhodnutí skupiny odborníkov o tom, že sa priklonili k variantu rekonštrukcie SNG, ktorá vo svojej koncepcii ponecháva pôvodnú „ohyzdnú“ tvár budovy. Vždy pri prechádzke v lokalite sa nedá nepovšimnúť si tuto architektonickú anomáliu a hlavne pri prechádzke po druhom brehu rieky. Myslím si, že názor ľudí na túto rekonštrukciu by mal byť braný do úvahy v oveľa väčšej miere.

Braňo Vlašič, Bratislava

V Horskom parku stále častejšie dochádza ku konflitkom psov, bežcov a chodcov

STARÉ MESTO

Neobyčajne veľa ľudí dnes prichádza do Horského parku so psami. Cesty parku sa prekysľujú psím močom a znečistené sú psími výkalmi. Časté sú tu konflikty pes - pes, pes - bežec, pes - chodec, chodec - chodec (kvôli psom). Doba je skutočne zrelá na občiansku dohodu, kde každý bude musieť trochu ustúpiť pre dobro všetkých. Ustanovenia platného Všeobecne záväzného nariadenia Starého Mesta, že do parku je vstup so psom zakázaný, je asi nereálne. Napokon aj Horský park je viac hora ako park.

Moderným nebezpečenstvom pre prírodu parku sú horskí cyklisti. Park je malý na tento šport. Jazda mimo ciest - čo biker obľubuje - je pre park hotovou pohromou. Stačí jedna - dve stopy od terénnych pneumatík týchto športových strojov a najbližší dážď ukáže výsledok - silnú eróziu a devastáciu pôdneho krytu.

Smutnou a viditeľnou novinkou v parku sú „feťáci“. Nielenže za sebou zanechávajú svoje vodné fajky vyrobené z PET-fliaš a ďalší odpad, ale zbavení zábran dokazujú sebe aj svetu, čo dokáže superman. Vylomené kamenné stĺpy zábradlia pri pamätníku Justiho sú ilustráciou jedného večierku týchto nešťastníkov.

Asociáli sú ďalšou početnou skupinou návštevníkov parku. Títo ľudkovia obľubujú lacný alkohol a konzervy. Sortiment môžete posúdiť pri východe slnka. Podaktorí z nich navláčia do parku staré šatstvo, na ktorom prenocujú. Iní si založia ohník - čo samo o sebe je v chránenom areáli jeden zo smrteľných hriechov - a opaľujú káble, aby meď z nich predali v neďalekej zberni druhotných surovín.

Generačný návyk Slovákov z dedín vyhodiť do lesa čo nepotrebujeme, recidivuje v parku veľmi často. Nájdu sa susedia, ktorí sú dodnes schopní vyhodiť do parku staré pneumatiky alebo pokazené rádio. Širší kolektív susedov si myslí, že vyhodiť do parku organický odpad zo záhrady, tak ako kedysi doma, predsa nikomu nemôže prekážať... Dokonca občas zlyháva aj pedagogický dozor detí z okolitých škôl a predškolských zariadení. Detičky netušia, že v parku sa nemá zahadzovať odpad z desiatej, fľaše z limonády, že každý má svoj odpad dať tam, odkiaľ prišiel. Park nemá mestských zamestnancov, ktorí by územie denne upratovali. Niet peňazí. Park má dobrovoľníkov, ktorí to robia, lebo sa na ten neporiadok nedokážu pozerať, nie že by ich to bavilo, alebo sa azda nudili.

Zelený klenot geografického centra Bratislavy - Horský park - naozaj potrebuje častejšiu prítomnosť policajtov, zelených aj modrých, ale najmä peších. Ktorí prídu aj o desiatej večer.

Čo však potrebuje park asi najviac - a je to dnes asi aj jediná reálna sila - to je neľahostajnosť občanov. Naozaj treba, aby sa každý návštevník parku zastarel, ak sa v parku v jeho blízkosti deje nejaká neprávosť. Ak sám nestačí na situáciu, nech požiada ďalších občanov, alebo zavolá mobilom číslo 159 alebo 158. A to predsa ani nie je až tak veľa, že by sa to nedalo. **Kamil Procházka, Nadácia Horský park**

BEZZINKA ponúka taliansku kuchyňu

Tentoraz sme sa vybrali do reštaurácie s nepísaným prívlastkom talianska. Pizzeriu BEZZINKA sme objavili v obchodno-administratívnom objekte na Záhradníckej ulici, presnejšie medzi Záhradníckou, Palkovičovou a Líščími Nivami. Táto pizzeria však neponúka len pizzu, ako by sa mohlo zdať podľa názvu. Ide o príjemnú reštauráciu, kde ponúkajú aj iné talianske jedlá, ktoré pripravuje šéfkuchár známy z televíznej obrazovky.

Interiér reštaurácie pripomína skôr mexické pueblo ako taliansku pizzeriu. Na rozdiel od väčšiny reštaurácií tu jedlá pripravujú priamo pred zákazníkmi, teda najmä pizzu, ktorú pečú v otvorenej peci na „drevenom ohni“. Reštaurácia bola otvorená vlani na jeseň a už si získala obľubu Bratislavčanov. Podpisy na stene sú dôkazom, že ju navštevujú aj známi ľudia, politici, súčasní a bývalí športovci. Medzi nimi aj taliansky lyžiar Alberto Tomba, ktorý tu okrem autogramu nechal aj recept na svoju obľúbenú pizzu.

Ako sme sa presvedčili, v pravej talianskej kuchyni nesmie chýbať olivový olej, bazalka a cesnak. Na úvod sme si preto dali plátky paradajok a mozzarelly s olivami, lístkami bazalky, drveným korením, olivovým olejom a octom. Ďalším predjedlom bol toast s pokrájanými paradajkami, cesnakom, olivovým olejom a bazalkou. Obe predjedlá boli vynikajúce. Zo skromnej ponuky polievok sme si vybrali Paradajkovú s taštičkou ravioli plnenou zeleninou a Krémovú z modrého syra z taštičkou z lístkového cesta. Zaujala nás najmä syrová polievka, s ktorou sme sa doteraz v bratislavských reštauráciách nestretli. Chutná bola aj paradajková, na prekvapenie bola iná ako paradajková na slovenský spôsob.

Bedeker gurmána

Z bohatej ponuky pizze sme si vybrali Calzone s paradajkovou zmesou, syrom, šunkou, šampiňónmi a artičokmi. Tunajší pizzaiollo (prešiel vraj náročným tréningom) ju pripravil výborne. Rovnako chutná bola aj obľúbená pizza Alberta Tombu. Ocenili sme pestrú ponuku pizze (26 druhov), ponuku detskej porcie, ale aj možnosť vytvoriť si vlastnú pizzu podľa želania.

Z cestovín (pasta) sme si vybrali Togliatelle (špenátové široké rezance) s cesnakom, olejom a feferónmi (aglio, ollio e peperonino). Pozor však, ak v menu uvádzajú, že jedlo je pikantné, tak je teda poriadne pikantné. To sme sa presvedčili aj v prípade vypráženého roštenca pikantne plneného slaninou, cibuľou, feferónmi a horčicou. Dali sme si k tomu zelerovú kašu - jednoduchú a pritom veľmi chutnú prílohu, s ktorou sme sa v bratislavských reštauráciách doteraz tiež nestretli. Poslednou špecialitou, ktorú sme ochutnali, bol kurací steak s orechovou krustou. Tiež vynikajúce jedlo, ku ktorému sme si dali pre zmenu opekané zemiaky. Okrem toho nás v ponuke zaujalo kompletné talianske menu zo severných provincií krajiny. Rovnako príjemné boli aj ceny, veď toto bohaté menu vyjde na 499 korún, čo nie je v Bratislave vôbec veľa.

Na záver sme ochutnali aj niečo sladké - dezert tiramisu, domácu kokosovú zmrzlinu na ananáse so silnou mangovou omáčkou a horúci ananás s jahodou na zelenom korení s vanilkovou zmrzlinou. Všetky boli veľmi chutné.

Pizzeria BEZZINKA nás milo prekvapila. Najmä svojou vynikajúcou kuchyňou, ktorej originalita by mohla byť príkladom aj ďalším bratislavským reštauráciám. Slušná je aj tunajšia ponuka vín, z Valtíc a Modry. K chutnému talianskemu jedlu totiž môže byť dobré aj moravské či slovenské víno.

Naše hodnotenie: ★★★★

Maximálny počet: 5 hviezdičiek

Napísali ste nám

Už niekoľko rokov míňame desiatky miliónov korún na projekt metra, i keď každý triezvo uvažujúci odborník i laik musí priznať, že na jeho výstavbu niet peňazí. Zato financie na výstavbu mesta v priestoroch bývalej Vydrice by radi poskytli mnohí zahraniční investori, ale mestskí radní radšej nechávajú túto lukratívnu časť už desať rokov beztrestne pustnúť. Nečítal som síce žiaden návrh, čo s týmto stavom robiť, ale zato som sa dočítal, ako ľahko by sa dala znížiť úroveň tejto prístupovej komunikácie, aby sa celá ulica dala prekryť betónovou platňou!!! Ja som tiež uronil slzu, keď komunistickí architekti a stavbári urobili tento tragický zásah do Starého Mesta, ale som aj realista, ktorý si nemyslí, že takáto plastická operácia je pri dnešnej finančnej situácii mesta vôbec hodná slova, nieto hlbokej odbornej úvahy. Obráťme však list. Z Karlovej Vsi a z Mlynskej doliny vedie štvorprúdová cesta do centra mesta. Od ústia tunela po Rybársky cech je táto trasa zúžená na dva pruhy. Pre túto banálnu záležitosť, ktorá sa dá stavebne zvládnuť za niekoľko mesiacov, sa tvoria každé ráno smerom do mesta a každý podvečer von z mesta nekonečné kolóny áut, len polícia vie, koľko dopravných nehôd sa tu vyskytne mesačne a s akým finančným deficitom. Riešiť túto situáciu a následne konať v záujme revitalizácie bývalej Vydrice však nie je v silách kompetentných. Údajne kvôli územnému plánu, ktorý tu ráta so zastávkou metra. Nechcem vypovedať nevypovedané, ale niekto by si mal spytovať svedomie, ak záujmy obyvateľov mesta ešte niečo znamenajú.

Juraj Gál, Bratislava

~ ~ ~

Bývam v dome na Mostovej ulici 4, ktorý priamo susedí s hotelom Carlton. Investor prestavby hotela si najal firmu Cotecno, ktorá zabezpečuje všetky stavebné práce. Zdá sa, akoby táto firma zabudla, že súčasťou jej vzťahu s investorom sú aj dobré vzťahy s komunitou, ktorá sa nachádza v okolí stavby. Prácami boli priamo dotknuté niektoré domy na Mostovej ulici, Hviezdoslavovom námestí a Paulínyho ulici. Mnohokrát ťažké mechanizmy pracovali nonstop. Vo vnútri hotela sa takisto počas víkendu pracuje, vŕta, búcha. Svetlík v našom dome je zahádzaný odpadom, ktorý firma Cotecno sľúbila pravidelne vyhadzovať. Pri výstavbe použili vodovzdorný betón bez najmenšej zodpovednosti za zaizolovanie priestorov, ktoré vzniknú medzi novou betónovou stenou hotela a starou tehlovou domu. Po dažďoch sa medzi dvomi stenami nazhromaždila voda, ktorá sa dostala až do bytu. Po urgenciách sa medzery zaizolovali, avšak na sľúbenú opravu zatečenej steny v našom byte sa akoby zabudlo. Pred rokom a pol nám v byte Cotecno vymenilo na vlastne náklady okná, stropy a vymaľovali dve izby. Aj keď to napriek sľúbenému týždňu trvalo päť, aj to je lepšie ako nič. Statika domu je porušená, steny popraskané. Vypracovala sa odborná správa s návrhom opraviť vzniknuté škody, no na naše mnohé otázky kedy, sme mnohokrát našli len vypnuté telefóny, prípadne ďalšie sľuby. Aby bolo jasné - nie sme chronickí sťažovatelia, ale mladí ľudia, ktorí sú radi že sa v meste stavia a že v Bratislave pribudne atraktívna lokalita. Chápeme normálne obmedzenia pri stavbe, ale postup Cotecna je nepochopiteľný. Heslo investora, že Carlton je „najlepšia adresa v meste“ tak získa trpký význam.

Roman Čmelík, Staré Mesto

Sporožírová hala sporiteľne v novom šate

STARÉ MESTO

Bratislavčania, ktorí dlhé roky využívali služby sporožírovej haly Slovenskej sporiteľne na Námestí SNP, budú prekvapení jej novým vzhľadom. Mestská pobočka Slovenskej sporiteľne po ročnej rekonštrukcii 30. apríla znovu otvorila tieto bankové priestory.

Pracovisko citlivo zrekonštruované a zariadené v pôvodnom štýle je prepojené s halou Luxor a slúži na vybavovanie komplexných peňažných transakcií pre obyvateľstvo, vrátane spotrebných a hypotekárnych úverov. Dominantným prvkom mramorovo-kovového interiéru je presklený strop. Budova architekta Juraja Tvarožka z roku 1931, v ktorej bratislavská pobočka sídli už takmer 70 rokov, patrí k vrcholom európskeho funkcionalizmu. Budova Slovenskej sporiteľne je navrhovaná ako jedna zo stavieb na udelenie titulu Stavba storočia v kategórii občianske stavby. **(brn)**

tel./fax: 07/6224 9523
tel.:0905 605 972
tel.:0903 757 275
SEDLÁK s. r. o.
Sťahovanie - doprava
Baliaca služba

CALIFORNIA ŠTÝL ŠATNÍKOV
100%ne jedinè šatníky na mieru v meste !
ORIGINÁL AMERICKÉ ŠATNÍKY ...to nie sú nedokončené bukasové šatníkové skrine ako ich poznáte
Vystavené: OD PRIOR - Ružinov, 2. posch. www.LUBOCO.sk
tel.: 64 360 224 m. 0903 725 257 | Dodávka do 5 dní
LUBOCO - Interier Design
100%ne originálne šatníky, ktoré nie je s kým porovnať !

BALMA – Müllner
Staviteľská 3, Bratislava
Tel.: 07/44873644
44873645
Fax: 07/44885579
- Výroba a montáž plastových okien a dverí zo systému REHAU
- Možnosť predaja na splátky

Škola PC
Počítačové kurzy: denne, víkendové, večerné
...pre začiatočníkov i pokročilých
Windows * Word * Excel * Internet
Tvorba www stránok * Grafika
UNIX/LINUX * Programovanie
SQL * MS EXCHANGE * WinNT
Školenie aj podľa Vašich požiadaviek
Macrosoft, Hanulova 5/D, 844 40 BA
www.macrosfot.sk ms@macrosoft.sk
Tel.: 07/ 654 40 601-2, 654 12 653
markíza text 759 STV text 755

Maďarky sme preskočili, v júli privítame Rusky a možno príde aj Kurnikovová

Tesne pred úvodným stretnutím 1. kola ženského Pohára federácie vybuchla v našom kolektíve „bomba“. Janetta Husárová odišla s brazílskym trénerom Raulom Ranzingerom do Milána a odmietla reprezentovať v dueli proti Maďarkám. Našťastie však platilo - zlý začiatok, dobrý koniec. Slovenské dievčatá táto nepríjemná udalosť nevykoľajila a po kvalitných výkonoch vyprevadilo z dvorcov Slovana (dnes Národného tenisového centra) susedky s výsledkom 4:1.

Rozhodnuté bolo už po prvých troch dvojhrách, takže kapitán nášho tímu Peter Vajda mohol pre agentúru SITA spokojne skonštatovať: „Výsledok síce vyznieva jednoznačne v náš prospech, no rozdiel medzi obidvoma tímami nebol ani zďaleka taký veľký. Vyhrali sme aj so šťastím, Maďarky nás dlho trápili. Ani jeden zo zápasov nebol jednoduchý. Všetky tri hráčky súpera patria výkonnostne do prvej svetovej päťdesiatky, a to zároveň svedčí aj o našej sile. Heni som veril aj za nepriaznivého stavu, snažil som sa ju len povzbudiť a vyhecovať, aby sa dokázala skoncentrovať. Proti Ruskám budeme hrať v Bratislave na Slovane na antuke a očakávam pekný tenis. Rusko patrí vôbec k najťažším súperom vo Svetovej skupine. Jadro tímu pre druhé kolo budú určite tvoriť tri osvedčené hráčky Nagyová, Hantuchová a Habšudová. Už teraz sa na súboj proti Rusku veľmi tešíme, máme im čo oplácať.“

Čo sa týka výkonov našich dievčat, pochvalu si zaslúžia obe dievčatá nasadené do dvojhier - Hantuchová i Nagyová. Najmä Daniela Hantuchová zvládla svoje zápasy vo veľkom štýle, naznačila, že v družstve s ňou možno rátať. Henrieta Nagyová sa síce trochu potrápila, vo svojej druhej dvojhre odvrátila šesť mečbolov, nakoniec však nezakolísala a aj jej pevné nervy prispeli k pohode na Tehelnom poli.

V čase našej uzávierky bolo jasné, že Rusky majú v prvej svetovej stovke viacero vynikajúcich hráčok. Širokej verejnosti budú známe predovšetkým dve najslávnejšie - Dementievová (10.) a mediálna hviezda Anna Kurnikovová (11.). Svoju kvalitu však určite ukážu aj Lichovcevová, Panovovová či Petrovová. Na posledný duel s Ruskami sa nemusíme vracať do hlbokej minulosti. Koncom roku 1999 sme s nimi hrali semifinálové stretnutie Fed Cupu v Moskve a po dramatickej zápletke sme prehrali 2:3. Na antuke Tehelného poľa im teda 21. a 2. júla máme čo vracať... **(mm)**

S nepoctivými obchodníkmi sa súďte, alebo svoju skúsenosť medializujte

Zákazník je pán

Z obchodnej inšpekcie som odišla v roku 1995, napriek tomu dostanem z času na čas za jej činnosť vynadané. Dosť ma to mrzí, pretože takto reaguje iba rozčarovaný a sklamaný občan - spotrebiteľ, ktorý pociťuje krivdu za to, že sa ho nemá kto účinne zastať.

Posledný raz sa mi to stalo minulý piatok, keď ma zastavila nahnevaná staršia pani a povedala: Na tú vašu inšpekciu môže spotrebiteľ zabudnúť! Našťastie sme obe mali trochu času. Tak som sa dozvedela, čo ju nahnevalo a ona si už bude pamätať, že zastupujem občianske združenie Fórum spotrebiteľov, ktorého právomoci sú veľmi obmedzené. O čo išlo? Vraj Slovenská obchodná inšpekcia neprijíma spotrebiteľské sťažnosti a tvrdí, že nepatria do jej kompetencie. Aby som čiastočne obránila SOI, je skutočne pravdou, že nemá oprávnenie v rámci reklamácie tovaru či služieb vstupovať medzi sporné strany, t. j. podnikateľa a spotrebiteľa. V rámci riešenia reklamácií spotrebiteľov môže nanajvýš konštatovať oprávnenosť reklamácie. Aj v tomto - teda kladnom - prípade sa však musíte dohodnúť s predajcom či poskytovateľom služby, ako urobí nápravu. Ak to z akýchkoľvek dôvodov odmietne urobiť a vy trváte na tom, že sa stala škoda - musíte sa naozaj obrátiť na súd. Alebo zvoliť cestu medializácie, čiže napísať do novín, časopisov, rozhlasu či televízie, čo sa vám stalo. Žiaľ, väčšina z vás mi telefonuje a ja potom nemôžem konkretizovať prípad. Veľmi rýchlo by som sa totiž ocitla pred súdom a mala na krku žalobu za poškodzovanie dobrého mena či podnikateľskej činnosti toho, kto sa voči vám správal neprístojne. Verte, že hypermarkety, na ktoré sa v poslednom čase najviac sťažujete, majú dosť právnikov na to, aby sa z červenej stala postupne sivá, ak nie úplne iná farba.

Zostaňme však pri oprávneniach SOI. Na čo SOI rozhodne kompetenciu má, je kontrolovať akosť služieb a tovaru, správnosť cien účtovaných konečnému spotrebiteľovi, správnosť a úplnosť informácií a konečne aj správnosť reklamačného postupu. Preto by si mala viac všímať napríklad v hypermarketoch, že reklamovaný tovar posudzuje neoprávnená osoba. Najčastejšie dodávateľ alebo dovozca, ktorý, samozrejme, všetky reklamácie spotrebiteľov odmietnu pod zámienkou, že tovar nebol používaný podľa akýchsi pravidiel. Tento postup s obľubou používa napr. pri popraskaných kožených výrobkoch, značkových teniskách za pár tisíc korún, či dokonca kožených sedacích súpravách, ktoré spotrebiteľ užíval mesiac alebo dva.

V najlepšom prípade obchod neuzná reklamáciu s odôvodnením, že chybu treba reklamovať ihneď. Čo má byť to ihneď síce nie je definované, ale ako výhovorka poslúži. Málokto si s reklamáciou počká až na koniec zákonnej lehoty, ale napríklad podrážky tenisiek predsa nikto denne neprezerá.

Marta Černá, Fórum spotrebiteľov

Nájdete nás aj na webe
www.bratislavskenoviny.sk

Belasé odchody, ale aj príchody

Hokejový Slovan zažil nepríjemnú sezónu, ktorá zatriasla nielen hráčskym kádrom, ale aj myslením funkcionárov. Tí síce najskôr ponúkli predĺženie zmluvy Ľubomírovi Pokovičovi, ale keď ten na ňu nereflektoval (zaujímajú sa oňho nemecké kluby), siete rozhodili do neďalekých Čiech.

Slovanisti oslovili Miloša Říhu, v minulej sezóne trénera Karlových Varov, odkiaľ ho vyhodili, a pražskej Sparty, kde tiež predčasne skončil. Pytačky sa uzavreli v predvečer svetového šampionátu a viceprezident Slovanu Maroš Krajčí mohol oznámiť, že belasí sa s Říhom dohodli na ročnej zmluve s opciou na ďalší rok. Slovanistický dres si súčasne oblečie martinský obranca Ján Tabaček, ktorý je tak prvou výraznou posilou pred novou sezónou. Na Tehelnom poli však zatiaľ prevládajú odchody, lúčia sa obranca Rodin a útočník Juraj Štefanka, ktorí sa upísali Becherovke Karlove Vary a Maroš Krajčí prezradil, že minuloročný majster sa rozlúčil aj s Ľubomírom Kolníkom. „Po piatich spoločných rokoch sme sa obojstranne dohodli, že ľubomír Kolník u nás skončí a od leta je voľným hráčom,“ vysvetlil Maroš Krajčí. **(mm)**

Inter vo finále

Presne desať dní po vzájomnom marsuperligovom stretnutí (skončil sa bezgólovou remízou) sa futbalisti bratislavského Interu znovu stretnú so súperom z Liptova.

Tentoraz však nepôjde o ligové body, ale o vyvrcholenie domácej pohárovej súťaže - Slovenského pohára. Spomedzi uchádzačov o usporiadanie finále zvíťazila Dubnica, ktorá tak bude mať tú česť privítať dva najúspešnejšie pohárové kolektívy. Stretnutie sa hrá v utorok 8. mája o 17.00 a fanúšikovia Interu sa môžu pripraviť na bohatý kultúrny program. **(mm)**

Víťazili hostia

Ak si Národný beh Devín - Bratislava vybral počasie, v ktorom by človek nevyhnal vonku ani psa, organizátori 11. ročníka Dunajského maratónu a 7. ročníka Dunajského polmaratónu zažili pravý opak.

Minulý víkend bolo jednoducho počasie ako vymaľované a radosť z neho mali najmä zahraniční bežci. Víťazom maratónu sa stal Ukrajinec Antonenko, polmaratónu Poliak Maďar Zatyko a medzi ženami zvíťazila Poľka Zatorská. **(mm)**

RENAULT KESTLER
166 x 100 mm

RENAULT KESTLER
109 x 100 mm

Správy z podsvetia

STARÉ MESTO

NA OBCHODNEJ ULICI pri zadnej časti hotela Fórum prepadol muž s vytetovaným hákovým krížom na jednom z prstov pravej ruky, hovoriaci slovensky s juhoslovanským prízvukom, 14-ročného chlapca. Chytil ho za rukáv bundy so slovami, aby mu dal retiazku. Vraj mu to len hovorí, pretože si dal „koks“ (kokaín), a preto má dobrú náladu. Chlapcovi tiež povedal, že keby si „koks“ nedal, tak by mal zlú náladu a devinou by mu odstrelil hlavu. Chlapec si odopol retiazku a dal mu ju. Po lúpežníkovi polícia pátra.

NA HEYDUKOVEJ ULICI vykradol byt 46-ročného Bratislavčana zatiaľ neznámy zlodej. Ukradol dva starožitné obrazy, 25 tisíc USD, 32 tisíc DEM, 50 tisíc Sk, dva dámske kožuchy, množstvo koženého ošatenia, fotoaparát a kameru značky Sony, laptop a CD prehrávač. Vlamač si počínal veľmi opatrne, pretože po sebe nezanechal prakticky žiadne stopy. Spôsobil škodu za vyše tri a pol milióna korún.

RUŽINOV

NA VELEHRADSKEJ ULICI vykradol neznámy vlamač budovu, v ktorej sídlia firmy Simsite, Aurea a Interiéry M. Masič. Zatiaľ je známe, že odstránil kovovú mrežu na prízemnom okne dvojposchodovej budovy, ktorým vliezol dnu. Z kancelárií firmy Simsite zmizlo 9 počítačov, tlačiareň a kľúče od firemného Renaultu Clio, na ktorom sa spolu s korisťou vlamač odviezol. Majiteľom firmy Simsite vznikla škoda vyše 800 tisíc korún. Pracovníci firmy Aurea prišli o dva počítače, cenný obraz a kazetu so syntetickými kameňmi, čím firma utrpela škodu 450 tisíc korún. Firme Interiéry M. Masič chýba zasa kovová pokladnička s 18-tisícovou hotovosťou, ktorú páchateľ vzal z vylomenej ohňovzdornej skrine.

NA ZÁHRADNÍCKEJ ULICI hliadka Pohotovostnej motorizovanej jednotky kontrolovala 25-ročného vodiča zeleného auta značky BMW 320 D. Policajtov upútal náklad v aute - prístrojový panel z iného auta, profesionálny vyťahovač zámkov, vysielačky značky Motorola, rôzne náradie a väčšie množstvo svietidiel. Ako policajti zistili, veci pochádzali z vozidla Škoda Octavia, zaparkovaného na Moldavskej ulici, ktoré zlodeji z bavoráka Mário V. (25), Richard M. (32) a Orest M. (22) len krátko predtým vykradli. Zlodejov predviedli na policajný útvar.

PETRŽALKA

NA PANKÚCHOVEJ ULICI neznámy páchateľ niekoľkokrát vystrelil z pištole na 22-ročného Bratislavčana. Zasiahol ho do pravého stehna. Poranený mladý muž mal aj kus šťastia - šlo o čistý priestrel, z ktorého sa bude zotavovať asi dva týždne. Prípadom sa zaoberá Okresný úrad vyšetrovania Bratislava V.

NOVÉ MESTO

NA STROMOVEJ ULICI zadržali príslušníci Pohotovostnej motorizovanej jednotky skupinu dvadsiatich Afgancov spolu so štyrmi prevádzačmi. Nelegálnych migrantov polícia objavila pri kontrole nákladného priestoru preťaženej dodávky Citroen, ktorej vodičom bol 29-ročný Ľudovít T. Po odhalení cudzincov začali policajti pátrať po osobnom Peugeote, ktorý pri príchode polície prudko odštartoval z blízkosti dodávky. Automobil aj s posádkou policajti objavili neďaleko na Pražskej ulici, odkiaľ pozorovala, ako dopadne kontrola polície. V automobile sa nachádzal 34-ročný Alexander V. a spoločnosť mu robili dvaja 15- a 16-roční chlapci. Zadržaní muži a chlapci polícii priznali, že Afgancov chceli previesť cez zelenú hranicu do Rakúska. **(ver)**

Gróf Mirbach odkázal svoj palác mestu

Pamätnici histórie

Palác naproti vchodu do kostola františkánov by sa možno oveľa lepšie, ako medzi stredovekými domami na úzkom cípe zvažujúceho sa námestia, vynímal v bohatom šľachtickom parku či na priečelí rozľahlého otvoreného priestranstva. Dnes je všeobecne známy ako Mirbachov palác a je sídlom Galérie mesta Bratislavy.

Postavili ho v rokoch 1768 až 1770 za peniaze bohatého mešťana - podnikateľa Michaela Specha na mieste objektu, ktorý bol od stredoveku známy ako „Weitenhof“ (široký dvor). Nový objekt s bohatou rokokovou dekoráciou staval prešporský stavebný majster Matthias Höllrigl, pravdepodobne podľa plánov niektorého vtedy módneho viedenského projektanta. Mreže a zábradlia dodal ten istý umelecký kováč ako mreže na Grassalkovichovom paláci. M. Spech dom nestaval, aby v ňom sám býval. Po dokončení ho predal a za získané peniaze dal stavať ďalší dom - zase na predaj.

Medzi majiteľmi paláca sa vystriedalo viac grófskych rodín. Prvým jeho šľachtickým majiteľom bol gróf Imrich Csáky. Na začiatku 20. storočia patril dom grófovi Karolovi Nyárimu, ktorého erb je dodnes umiestnený v štíte budovy. Po jeho smrti bol majiteľom gróf dr. Emil Mirbach, ktorý palác aj so zariadením zdedeným po predkoch, v poslednej vôli odkázal mestu so žiadosťou, aby dom sprístupnili verejnosti ako múzeum výtvarného umenia.

Po druhej svetovej vojne sa časť zariadenia stratila. V salónoch na 1. poschodí sa v päťdesiatych rokoch uskutočnilo niekoľko výstav, napríklad výstava zbierky predmetov, ktoré z Polynézie priviezli cestovatelia Zikmund a Hanzelka, ale potom sa aj z najcennejších priestorov paláca stali neútulné kancelárie. Budovu v rokoch 1968-75 obnovili, pričom zničili napríklad originálnu studňu upravenú v 18. storočí spolu s pumpovým mechanizmom z 19. storočia, vyhodili novorokokové zariadenie interiéru, ako aj nábytok vyrobený pre palác na konci 19. storočia. V rámci prestavby na galériu miestnosti na druhom poschodí nevhodne vydláždili kamennými dlaždicami. V originálnom stave sa zachovali len dve miestnosti na 1. poschodí, ktorých steny sú pokryté dreveným obložením doplneným zbierkou grafických listov z 18. storočia. **Štefan Holčík**

FOTO - Vladimír Mišauer

Palác grófa Mirbacha bol živým organizmom

U starých Prešporákov

Keď príde niekto do cudzieho mesta, orientuje sa obyčajne podľa pamätihodných objektov, ako sú kostoly, radnica, verejné a súkromné stavby. Navštívi zaujímavé miesta, zaujímajú ho mená a letopočty, ktoré si samozrejme nezapamätá, ale predsa...

Kto sa však v meste narodil, alebo tam už dlho žije, vie o ňom obyčajne ešte menej ako cudzí. Týka sa to všetkých „domorodcov“, nielen našich „Prešpurákov“. Preto sa aj my musíme vlastne na svoje milé rodné mesto pozerať očami cudzieho návštevníka. Len tak si uvedomíme, aké je centrum nášho mesta bohaté: Ventúrska ulica a Panská (predtým Dlhá), Hlavné námestie (v 20. rokoch Masarykovo), Dunajské nábrežie, Františkánske námestie, a mnohé iné.

Veľká časť voľakedy exkluzívnych šľachtických palácov sa, bohužiaľ, medzičasom zmenila na nájomné domy s obchodmi na prízemiach. Niektoré z nich si síce navonok zachovali svoj palácový charakter, ale sú často zohyzdené a zakryté reklamnými štítmi a firemnými tabuľami. Mnohé voľakedy prepychové sály a umelecky zariadené komnaty a kabinety sa zmenili na kancelárie, alebo sa používajú na iné účely. Mnohí bývalí obyvatelia palácov sa odsťahovali. Iní, ktorí voľakedy súťažili v nádhere zariadenia s kráľovským dvorom, schudobneli, museli sa uskromniť.

Málo z tých starých panských domov prežilo prevrat v nezmenenom stave. Málo z nich si, hoci len čiastočne, zachovalo pôvodný charakter. Také domy ešte aj dnes obsahujú poklady a pamiatky, o ktorých by mala byť zmienka v sprievodcoch po meste. Dnes sa o nich vie vlastne len z ústneho podania, zo slov známych, ktorí o tom občas povedia aj cudzím. A samozrejme pamiatkový úrad má v evidencii také interiéry, ktoré za podarilo aj napriek všeobecnému úpadku po svetovej vojne zachovať v pôvodnom stave.

Je zaujímavé, že jeden z najpoprednejších šľachtických palácov mesta dal postaviť v druhej polovici 18. storočí istý špekulant podľa návrhov popredného majstra, o ktorého schopnostiach svedčia viaceré nádherné stavby a to nielen v našom meste. Už vonkajšie priečelie so svojím členením, svojimi portálmi, balkónovým zábradlím a okennými mrežami vykazuje harmonickú súhru kriviek. Starý šľachtický znak s korunkou hovorí o tom, že palác prešiel do majetku šľachtica a ostal v ňom až do dnešných dní. Dvere do siení prvého poschodia, ako aj všetky dvere medzi sálami a izbami, obloženia stien a okenice, sú vyrezávané z orechového dreva. Vo dvoch miestnostiach je jemné drevené obloženie stien, ktoré siaha od podlahy až hore, doplnené kolorovanými rytinami starých francúzskych a holandských majstrov. Staré rokokové sedacie súpravy, bielo-zlaté s modrým čalúnením, inde zase potiahnuté červeným damaškom. Bohato vyrezávaná mahagónová skriňa vykladaná modrým kameňom a slonovinou, ďalšie vykladané stoly, stolíky, skrinky a sekretáre, benátske zrkadlá a lustre, vyberaná galéria obrazov starých a novších majstrov, celá bohatá nádhera už čiastočne pominutého sveta sa tu znovu objavuje pred užasnutými očami návštevníka. Všetko je tu zachované ako živý organizmus. Tak si to želá terajší majiteľ, ktorý medzi týmito cennosťami žije a považuje za svoje poslanie zverený mu majetok opatrovať a zachovať ako historický kultúrny poklad epochy, ktorá sa už stala históriou, epochy, ktorá predchádzala tej, v ktorej sa pod údermi pästí rozzúreného ľudu otriasli tróny a zrušili sa výsady šľachty. Tieto miestnosti prežili aj druhý „súmrak bohov“ vládcov a šľachticov ako vzácny šperk v bohatom množstve cenných charakteristických prešporských interiérov. *Článok Elsy Grailich* ***Das Palais*** *preložila a upravila G. Holčíková*

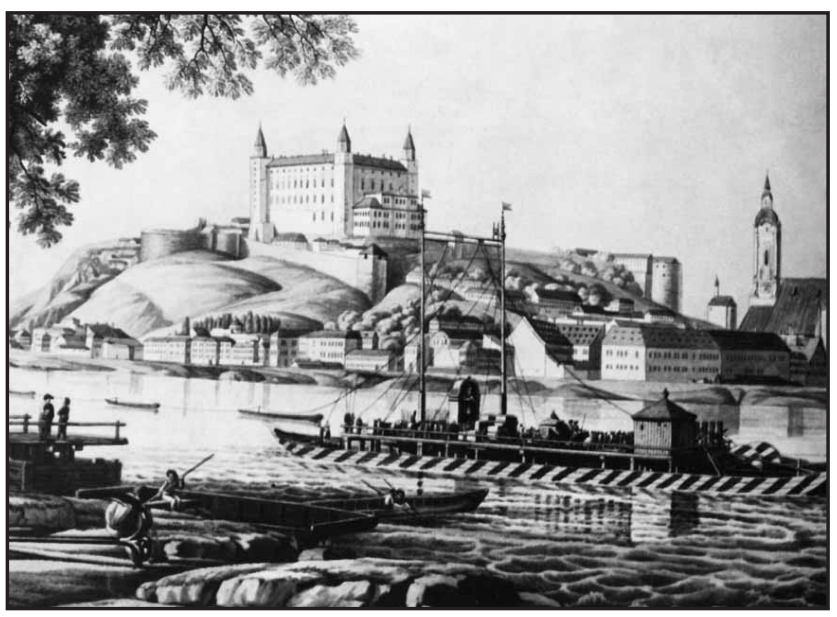

Umenie akcie 1965-1989

VÝTVARNÉ UMENIE

V Esterházyho paláci Slovenskej národnej galérie otvorili veľkolepú výstavu Umenie akcie 1965-1989, ktorá prináša súhrnný pohľad na vývoj tohto druhu umeleckej činnosti na Slovensku s prihliadnutím na roky totality počas tzv. normalizácie.

Výstava, ktorá je prvým podujatím pripravovaného dlhodobého cyklu analýz umenia posledných desaťročí, potrvá do 19. augusta. **(rh)**

Spomienkový album

Máriu Teréziu korunovali v prešporskom Chráme svätého Martina korunou uhorských kráľov ako Máriu II. v roku 1741. Uhorsko bolo vo veľmi ťažkej finančnej situácii. Trvalo viac ako 20 rokov, kým si krajina a panovníčka mohli dovoliť obnoviť a rozšíriť panovnícke sídlo.

Starý kráľovský palác z 15.storočia bol dávno nemoderný. Ani napriek viacerým prestavbám sa v ňom nedalo bývať. Palác mal byť aj rezidenciou miestodržiteľa, zaťa kráľovnej. Nový palác, menší ako Starý, ale veľmi komfortný a príjemný, mal vlastné schodište, vykurovanie, kanalizáciu, záhradnú sálu na prízemí. Projekt naň vypracoval Franz Anton Hillebrandt, ktorý prišiel z Viedne a pôsobil tu dve desaťročia ako architekt Kráľovskej uhorskej dvorskej komory. Projektoval aj prestavbu Letného paláca arcibiskupov, stavbu letného sídla grófa Antona Grassalkovicha, prestavbu starých meštianskych domov na palác grófa Erdödyho a ďalšie stavby v meste aj na jeho širšom okolí.

Vo Viedni sa zachovali inventáre a popisy zariadenia jednotlivých miestností v Novom paláci, kde mala byt Mária Terézia, ako aj jej dcéra Mária Christina s manželom Albertom, sasko-tešínskym kniežaťom. Žili tu až do roku 1780. Po ich odchode používal oba paláce Generálny kňazský seminár, potom v nich bola kasáreň. Požiar v roku 1811 zničil Starý aj Nový palác. Kvalitný stavebný materiál Nového paláca, ktorý sa neskôr v literatúre začal označovať vymysleným nesprávnym názvom Tereziánum, použili po jeho rozobratí na iných miestach. Dnes už na existenciu Nového paláca upomína len niekoľko nerovností na východnej fasáde Starého paláca. Nie je však vylúčené, že sa raz aj rekonštruovaný Nový palác objaví na svojom pôvodnom mieste rovnako ako práve dokončená rekonštruovaná budova z obdobia Márie Terézie na západnej terase Hradu. Aj tú projektoval F. A. Hillebrandt. **Štefan Holčík**

FOTO - archív a Vladimír Mišauer

Bratislava v pohybe po piaty raz

Už po piaty raz sa v dňoch od 11. do 19. mája 2001 uskutoční medzinárodný festival súčasného tanca Bratislava v pohybe. Najväčšia tanečná prehliadka svojho druhu na Slovensku priláka do Bratislavy pätnásť produkcií z Veľkej Británie, Dánska, Nemecka, Maďarska, Rakúska, Českej republiky a Slovenska.

Súčasťou programu sú aj dva projekty, ktorých aktérmi sú predovšetkým diváci - tvorivá dielňa Ring pod vedením nemeckého choreografa Felixa Ruckerta, ktorá vyvrcholí dvomi predstaveniami. V uliciach Starého Mesta to bude Nový rituál II., hudobno-tanečný sprievod slovenských a maďarských umelcov na trase korunovačnej cesty od Dómu sv. Martina. „Cieľom festivalu je predstaviť mladú generáciu tvorcov, ponúknuť inšpiratívne predstavenia domácich a zahraničných súborov a prezentovať ich vo vysokej kvalite a komunikatívnej forme," hovorí riaditeľka festivalu Miroslava Kovářová. Nad podujatím má záštitu starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovský.

V dňoch 11., 12. a 13. mája sa v uliciach Starého Mesta predstaví Nový rituál II.(vždy od 16.30 h.). V divadle Aréna je nasledujúci program: 11. 5. o 20.00 sa predstaví Akram Khan (Veľká Británia), 12. 5. o 20.00 to bude Haring / Obermaier (Rakúsko), 14. 5. o 20.00 Granhoj Dans (Dánsko), 15. 5. o 17.00 Laroque Dance Company (Rakúsko) a Tomáš Danielis, Marta Poláková (Slovensko), 16. 5. o 20.00 sa predstaví Štúdio tanca Banská Bystrica a 17. 5. o 20.00 TS Artyci, Peter Groll & Friends (Slovensko).

V Divadle Stoka sa 15. 5. o 20.00 predstaví Kristýna Lhoták ová (Česká republika) a 16. 5. o 17.00 to budú Petra Fornayová, Katarína Mojžišová/Milan Tomášik (Slovensko).

V priestoroch Únie žien Slovenska na Štefánikovej ulici sa 18. a 19. mája o 19.00 predstaví nemecký choreograf Felix Ruckert s tvorivou dielňou RING.

Ďalšie informácie: festivalba@nextra.sk, www.megaloman.sk/abp, www.abp.sk

Projekt L. S. D. Časť prvá: Potrava

VÝSTAVA

Desiateho mája o 17.00 h bude v K. F. A. Gallery na Karpatskej ulici 11 vernisáž prvej časti trojdielneho projektu L. S. D. (Lepšia stránka dní), ktorou je výstava Potrava (ďalšími časťami budú Hry a Erotika).

Predstavia sa na nej Miloš Karásek (sochy, objekty) a Juraj Závodný (dizajn), priestorové riešenie dotvoria drapérie Ley Fekete, hudbu skomponoval Michal Kořán. Predajná výstava potrvá do 29. mája. **(rh)**

Bratislavské Noviny®
najbližšie vyjdú 17. 5.

Peter Šimun (vľavo), Patrícia Jariabková a Ondrej Kovaľ v Duchovplnej rozprávke. Foto - Jana Nemčoková

Dve májové premiéry v Divadle a.ha.

Na máj pripravilo Divadlo a.ha. vo svojej desiatej sezóne hneď dve premiéry - v sobotu 5. mája to bude Duchovplná rozprávka alebo Nedotýkajte sa trollov... od Milaoša Janouška a 19. mája nasleduje Krv od Johna Steinbecka (Dramatické rozprávanie o prastarých rodoch).

V poradí tretia rozprávka M. Janouška pre toto divadlo (je aj autorom scénickej hudby i pesničiek) je písaná na telo Patrície Jariabkovej, ktorá si zahrá trochu popletenú sprievodkyňu po starom hrade. V predstavení, ktoré je 18. premiérou tohto neštátneho divadla, sídliaceho na Školskej ulici 14, sa objavia dve nové tváre - réžiu má Dodo Gombár a v úlohe mladšieho ducha diváci uvidia Ondreja Kovaľa. Kvarteto protagonistov rozprávky dopĺňajú Peter Šimun a Ivan Martinka.

Pravda, ak sa vraví o nových tvárach, treba pripomenúť, že v Divadle a.ha. ide o voľné združenie hercov, hudobníkov a ďalších tvorivých pracovníkov, ktorí profesionálne pôsobia v iných súboroch. Jednotiacim prvkom je kmeňový režisér Štefan Korenči a dramaturgička a riaditeľka Viki Janoušková, ktorí na predstavenia prizývajú jednotlivých hercov. Pre tých sa „aháčko" stáva nielen priestorom pohostinského vystupovania, ale hlavne možnosťou sebarealizácie, ktorú im ich materské scény neumožňujú. V tomto kontexte sú však „kmeňovými" hercami určite Marián Geišberg, Peter Šimun, Peter Kočiš, Ján Kroner, Anton Korenči a niektorí ďalší. Divadlom však „prešiel" celý rad osobností, ako sú Juraj Nvota, Roman Féder, Róbert Mankovecký, Aleš Votava, Peter Čanecký a mnohí iní.

Do tohto zoznamu sa v hre Krv, ktorú režíruje Štefan Korenči, prvý raz zaradila herečka Lenka Košická - jej partnermi budú Martin Kaprálik, Ján Kroner a Marián Geišberg, ktorý v oboch májových inscenáciách figuruje aj v ďalšej, novej úlohe - ako asistent réžie a dramaturgie. Krv vznikla podľa Steinbeckovej hrynovely Plamene žiarivé a Š. Korenči na margo jej inscenovania pridáva pozvanie: „Sú na svete aj dôležitejšie veci ako naše ego!"

René Horváth

Detská vkladná knižka PRVEJ KOMUNÁLNEJ BANKY

PRVÁ KOMUNÁLNA BANKA a.s.
PKB

Ak vložíte alebo nasporíte
na detskú vkladnú knižku
5000 Sk
môžete dostať ako darček bohato ilustrovanú knihu
„Hľadaj Bufiho"

A nezabudnite, že úrok na detských vkladných knižkách je
7,5 %

Podrobné informácie Vám ochotne poskytnú zamestnanci pobočiek v Bratislave:
Šafárikovo nám. 3, tel.: 07/529 62 733, 529 61 132, 529 61 549
v pracovných dňoch od 8.00 do 17.00 h, vo štvrtok do 13.00 h
Račianska ul. 29, tel.: 07/444 56 840, 444 56 841, 444 56 843
v pracovných dňoch od 8.00 do 18.00 h
Zohorská 1, tel.: 07/654 23 775, 654 23 801, 654 23 780
v pracovných dňoch od 8.00 do 16.00 h, v stredu do 17.00 h, vo štvrtok do 12.00 h
Námestie SNP 30 (OD Dunaj), tel.: 07/544 14 695, 544 14 696,
v pracovných dňoch od 9.30 do 17.00 h, v pondelok od 10.00 do 17.30 h.

www.pkb.sk

Kam za kultúrou?

■ Výstava Klub konkretistov v Galérii Z v Zichyho paláci na Ventúrskej ulici 9 je venovaná Alojzovi Klimovi.

■ V Rakúskom kultúrnom fóre na Zelenej ulici 7 bude 10. mája o 18.00 h Alma Münzová prezentovať knihu Stefana Zweiga Šachová novela.

■ V Galérii fotografie Profil na Prepoštskej ulici 4 je výstava reportážnych fotografií Ladislava Vallacha: Európa (nia).

■ V priestoroch Právnickej fakulty UK na Šafárikovom námestí bude 14. mája o 17.00 h prednáška Paula Chaima Eisenberga Židovská kultúra v Európe.

■ V Danubiane v Čunove je výstava Španiela Miguela Ybaneza.

■ Prezentácia knihy Olivera Bakoša Katedra paupológie z vydavateľstva L. C. A. bude 10. mája o 19.00 h v Divadle Stoka.

■ Zo zbierky Jana a Medy Mládkovcov je pripravená výstava František Kupka a Otto Gutfreund v Pálffyho paláci Galérie mesta Bratislavy na Panskej ulici 19.

■ V rámci medzinárodného festivalu súčasného tanca Bratislava v pohybe je v Divadle Aréna nasledovný program: 11. mája Akram Khan: Fix, Loose in Flight, Rush, 12. mája Chris Haring a Klaus Obermaier: D.A.V.E., 14. mája Granhoj Dans: Headbreak a 16. mája vystúpi Štúdio tanca Banská Bystrica s predstaveniami Hra s časom a Tak dávno som ti nenapísala (všetko o 20.00 h). 15. mája o 17.00 h vystúpi Laroque Dance Company: ...and the damage done, Tomáš Danielis: Dnes som ťa skoro stretol a Marta Poláková premiérovo uvedie Večierok. V Divadle Stoka je v rámci festivalu na programe 15. mája predstavenie Trans it! a o deň neskôr Polnočný mesiac a Zluftu.

■ Od 9. mája je v Mirbachovom paláci Galérie mesta Bratislavy na Františkánskom námestí 11 výstava mladých slovenských víťazov a finalistov súťaže Tonal a českých laureátov Ceny J. Chalupeckého z rokov 1996 až 2000 nazvaná Nové spojenia.

■ Do 10. júna je v Starej radnici výstava unikátnych almanachov z čias vlády Ľudovíta IV. nazvaná Paríž a Parížania v časoch kráľa Slnko.

■ Obrazy lásky je názov výstavy Ivy Hüttnerovej, ktorá je od 10. mája v Galérii Michalský dvor na Michalskej ulici.

■ Koncert k výročiu ukončenia druhej svetovej vojny bude 10. mája o 19.30 h v Slovenskom rozhlase na Mýtnej ulici. Symfonický orchester Slovenského rozhlasu uvedie diela A. Dvořáka, P. Kolmana a S. Barbera.

■ V Pálffyho paláci Galérie mesta Bratislavy na Panskej ulici 19 sa 15. mája otvára výstava Patrika Kovačevského.

■ Džezový klub Pod pyramídou uvedie v Štúdiu 5 Slovenského rozhlasu 16. mája o 19.00 h Silviu Josifovskú, Gabriela Jonáša a Radovana Tarišku.

■ Úspešná výstava V spolku Izabella zlatom, striebrom šili... (Mária Hollósyová, vyšívačky z Cífera a iných dedín) je na Bratislavskom hrade predĺžená do 27. mája.

■ Vitajte v kozme! je názov výstavy Dušana Králika, ktorá je v galérii Slovenskej sporiteľne Modrá guľa na Suchom mýte 6. **(rh)**

MERCEDES
280 x 30 mm